AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 1.
Katso video ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

Maailmanperintökohteet: Verlan ruukki

1. Kuinka monta suomalaista maailmanperintökohdetta mainittiin videossa?

   _____

2. Montako luonnonperintökohdetta on Suomessa?

   _____

3. Mitä Pohjoismaiden muille ruukkiyhdyskunnille tapahtui?

   _____

4. Kuinka kauan Niinikoski on toiminut Verlan säilyttämiseksi?

   _____

5. Minkälainen tunnelma tehtaassa on nyt?

   _____

6. Mihin Verlan pahvi myytiin, kun tehdas vielä toimi?

   _____

7. Mistä koneen käyttäjä tiesi, että pahvi on sopivan paksua?

   _____

8. Miten tehtaan työläiset asuivat?

   _____

9. Ketkä työskentelivät kuivaamossa?

   _____

10. Kuinka kuumaan työhön saatiin virkistystä?

    _____

11. Mikä oli Maria Matsonin työ tehtaassa?

    _____

12. Mitä Verlassa tapahtui vuonna 1964?

    _____

http://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/11/15/suomen-seitseman maailmanperintokohdetta

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 **NIMI** _____

Tehtävä 2.
Kirjoita aukkoon suomenkielinen sana oikeassa muodossa. Konjunktio tai postpositio on keksittävä itse, jos ei ole vironkielistä vihjettä (x).

Kättely

Kun suomalainen kättelee, hän ojentaa oikean ___käden___ (*käsi*). Hän tarttuu toisen ihmisen käteen ja puristaa 1._____ (*see*) vähän. Jos toinen ihminen on vieras, suomalainen esittäytyy samalla eli sanoo oman nimensä. Jos toinen on tuttu, suomalainen tervehtii eli sanoo 2. _____ (*näiteks*) "päivää" tai "terve".

Kättely ei saa olla liian pitkä. Kättely saa kestää vain muutaman 3._____ (*sekund*). Kättelyn aikana on 4._____ (*viisakas*) katsoa toista ihmistä silmiin. Jos toinen ihminen ojentaa käden ja haluaa kätellä, käteen pitää aina tarttua. On epäkohteliasta, jos ei halua kätellä toista ihmistä.

Kättely on vanha 5._____ (*komme*). Suomalaiset ovat aina 6._____ (*kätelda*) sopimuksen ja ison kaupan jälkeen. Jo 500 vuotta 7._____ (x) suomalaiset kättelivät, kun he tekivät sopimuksen tai kaupat.

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 **NIMI _____**

Tehtävä 2

8._____ (*19. sajand*) kättelystä tuli tapa tervehtiä. Tapa tuli Englannista Suomeen ja muualle 9._____ (*Euroopa*).

Aluksi käteltiin vain tärkeitä 10._____ (*külaline*). Tytöt niiasivat ja pojat kumarsivat samalla, kun he kättelivät. Kättely oli tavallisempaa kaupungissa kuin maalla.

Nykyään kaikki voivat kätellä kaikkia. Mutta on hyvä tietää, 11._____ (*mis*) tilanteisiin kättely sopii.

Suomalainen kättelee, kun hän tapaa ihmisiä. Suomalainen kättelee, kun hän tapaa tutun ihmisen, 12._____ (*kellega*) hän pysähtyy juttelemaan.

Kun suomalainen menee juhliin tai vieraaksi jonkun kotiin, hän tervehtii isäntää ja emäntää kättelemällä. Suomalainen kättelee usein myös silloin, 13._____ (x) hän sanoo "näkemiin".

Aina kun suomalainen 14._____ (*tahta*) olla tosi kohtelias, hän tervehtii kättelemällä. Esimerkiksi työhaastattelussa 15._____ (*pidada*) kätellä.

Jos toinen ihminen on tosi tuttu ja rakas, häntä ei enää kätellä 16._____ (x) halataan. Etenkin nuoret tervehtivät 17._____ (*teineteist*) halaamalla. Jotkut suomalaiset tervehtivät tuttuja ihmisiä myös poskisuukolla. Poskisuukot eivät kuitenkaan ole kovin 18._____ (*tavaline*) Suomessa, koska monet suomalaiset eivät pidä 19._____ (*see*), että toinen ihminen tulee liian lähelle.

Kun Suomi muuttuu, myös kättelytavat muuttuvat. Esimerkiksi nuoret käyttävät usein nyrkkitervehdystä tai ylävitosta. Ne ovat osa nuorten omaa kulttuuria.

Kättelytavat muuttuvat myös, kun Suomeen tulee lisää ihmisiä muista kulttuureista. Esimerkiksi joissakin kulttuureissa mies ei saa kätellä naista. Suomessa 20._____ (*siiski*) kohtelias mies kättelee myös naisia, ja kättely on merkki tasa-arvosta.

http://yle.fi/uutiset/osasto/selkouutiset/suomi_100_suomalainen_juttu_kattely/9420177

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 3.
Lue teksti ja valitse tekstin alta jokaiseen tyhjään kohtaan sopiva sana tai sanat. Älä muuta sanojen muotoa. Käytä jokaista ilmausta vain kerran.

Suomalainen ruoka ennen ja nyt

Nykyään suomalaiset supermarketit pullistelevat ruoasta. Valikoimaa on 1. laidasta laitaan: on luomua, lähiruokaa, gluteenitonta ja laktoositonta; on mitä eksoottisimpia hedelmiä kaikkialta maailmasta.

Ruuan 2._____ on kasvanut, mutta toisaalta samanlaista ruokaa kannetaan kaupasta kotiin idässä ja lännessä, etelässä ja pohjoisessa. Aina ei ole ollut näin.

Idässä reikäleipää, lännessä limppuja

Suomessa ei todellakaan 3._____ syöty samanlaista ruokaa joka puolella, vaan itäinen, läntinen ja pohjoinen ruokakulttuuri olivat melko erilaisia. Ravinnon 4._____ oli kaikkialla leipä, mutta se oli eri puolilla Suomea erilaista.

Lännessä leivottiin pari kertaa vuodessa, ja reikäleivät ripustettiin tuvan kattoon kuivumaan. Leipä tietysti 5._____ kovettui. Itäisessä kulttuurissa taas leivottiin 6._____, joten leipä oli pehmeää.

Kokit toivat pöytään uutuuksia

Suomalaiseen ruokapöytään on tullut 7._____ koko ajan uusia vaikutteita. Erityisesti pitokokit ovat olleet 8._____ uusien ruokien ja tapojen levittämisessä.

Monet piirteet levisivät varakkaiden säätyläisten kautta 9._____ koteihin. Esimerkiksi lihapullat olivat ennen 10._____, koska niiden tekemiseen tarvittiin lihamylly, jota ei ollut joka kodissa. Vähitellen niistä tuli kuitenkin tavallisten kotien sunnuntairuokaa.

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 3

Aamiaistunut syöminen

Nykyään puhutaan, että syöminen on välipalaistunut, mutta se on myös aamiaistunut. Ihmiset syövät 11._____ sellaisia ruokia, joita ennen syötiin vain aamupalalla.

Ruuan ainekset ovat muuttuneet mutta niin ovat myös valmistustavat. Yksi iso muutos on se, että nykyään pitää tehdä itse paljon vähemmän. Kauppoihin on tullut paljon valmisruokia, eikä kenenkään enää tarvitse kokata 12._____, jos ei halua.

Koneet valtaavat keittiön

Ruokakulttuurin muutoksiin ovat vaikuttaneet myös kodinkoneet. Valmisruuat eivät varmasti olisi yleistyneet samalla tavalla ilman mikroaaltouuneja. Mikroaaltouunilla ruuan laittaminen on 13._____ lapsillekin.

~~laidasta laitaan~~	pitkin päivää	helppo nakki
hiki hatussa	ennen muinoin	vähitellen
kirjo	kulmakivi	vähävaraisempiin
harvojen herkkua	avainasemassa	
viikoittain	vuosisatojen varrella	

Tekstin lähteenä on käytetty artikkelia *Aikamatka arkeen: Ruokailu* (Yle Oppiminen 13.11.2012). Artikkelia on muokattu.

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 **NIMI** _____

Tehtävä 4.
Anna viisi ohjetta ihmiselle, joka haluaa matkustaa Suomeen. Käytä yksikön 2. persoonan imperatiivia (käskevää *sinä*-muotoa). Käytä joka lauseessa eri verbiä. Tee vähintään 5 sanaa pitkiä lauseita.

Ota mukaan lämpimiä vaatteita, jos matkustat Suomeen talvella.

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

5. _____

_____

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 **NIMI _____**

Tehtävä 5.

Täydennä lause annetulla sanalla tai sanoilla. Laita sanat oikeaan muotoon.

Suomi täyttää 100 __vuotta__ (*vuosi*).

1. Mitä tiedät _____ (*Suomen historia*)?
2. Suomella on hyvät suhteet _____ (*Ruotsi*).
3. Kaikki suomalaiset eivät kuitenkaan pidä _____ (*ruotsin kielen opiskelu*).
4. Sata vuotta sitten kaikki suomalaiset eivät pystyneet _____ (*opiskella*).
5. Nykyään kaikilla suomalaisilla on mahdollisuus _____ (*koulutus*).
6. Monet suomalaiset ajattelevat _____ (*luonto*) tehdessään ostoksia.
7. Erityisesti nuoret ovat innostuneet _____ (*kasvissyönti*).
8. Monet käyvät _____ (*metsät*) keräämässä _____ (*marjat ja sienet*).
9. Mustikat ja puolukat ovat _____ (*suosittu*), koska ne ovat _____ (*terveellinen*).
10. Näyttääkö Suomen tulevaisuus _____ (*valoisa*)?

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 6.
Ympyröi oikea vastaus.

0. Suomen nykyinen presidentti

A. Risto Ryti
B. Sauli Niinistö
C. Tarja Halonen

Kuuluisia suomalaisia

1. Formula 1:n maailmanmestari

A. Rami Kaikkonen
B. Kimi Räikkönen
C. Sami Saikkonen

2. Nobel-palkittu presidentti

A. Martti Ahtisaari
B. Pertti Lohiniemi
C. Mortti Kalajoki

3. Maailmalla tunnettu säveltäjä

A. Jean Sibelius
B. Ben Simelius
C. Dan Ulenius

4. Tunnettu arkkitehti

A. Rainer Meri
B. Elmer Laine
C. Alvar Aalto

5. Kuuluisa maalarimestari

A. Ruben Adlercreutz
B. Albert Edelfelt
C. Bertil Bonsdorf

6. Muumi-kirjailija

A. Eva Johansson
B. Lisa Olsson
C. Tove Jansson

7. Mäkihyppymestari

A. Matti Nykänen
B. Mikko Makkonen
C. Pekka Pullinen

8. Menestynyt suomalainen bändi

A. Terve Tampere!
B. Heippa Helsinki!
C. Haloo Helsinki!

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 7.
Muodosta kaupungin nimi ja kirjoita tyhjään laatikkoon.

Suomen kaupunkeja

~~Valkea~~	saari	Valkeakoski
Jyväs	linna	1.
Rova	suu	2.
Joen	niemi	3.
Maarian	pää	4.
Lappeen	~~koski~~	5.
Tammi	mäki	6.
Hämeen	joki	7.
Seinä	kylä	8.
Riihi	ranta	9.
Järven	hamina	10.

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 8.

Ympyröi tyhjään kohtaan sopiva vastausvaihtoehto, joko A, B tai C.

Yleisradio aloitti ensimmäiset lähetyksensä jo 0)_____ 1926, aluksi tietysti radiossa.

0) A. vuodella
B. vuonna
C. vuodessa

Ylen historia

Yleisradio aloitti ensimmäiset lähetyksensä jo vuonna 1926, aluksi tietysti radiossa. Saman vuoden 1)_____ alkoi esimerkiksi *Markus-sedän lastentunti* -niminen lastenohjelma. Siinä Markus-setä opetti 2)_____ hyvää käytöstä ja 3)_____ kaurapuuron terveellisyydestä 30 vuoden ajan.

Televisio tulee

Säännölliset televisiolähetykset alkoivat vasta vuonna 1958. Television suosio oli 4)_____ kuin oli osattu odottaakaan. Kotimaiset elokuvat, urheilu ja lavaviihde 5)_____ katsojia. Vuonna 1964 Suomessa oli jo puoli miljoonaa tv-lupaa.

Alkuvuosinaan Ylellä ei ollut omaa uutistoimintaa, vaan se välitti Suomen Tietotoimiston uutisia. Vuonna 1965 Yle alkoi kuitenkin lähettää omia uutisiaan radiossa ja televisiossa. Suomalaiset luottavat yhä kaikkein eniten Ylen 6)_____. Kyselyissä Yle onkin toistuvasti nimitetty 7)_____ ykköseksi uutistoiminnassa.

1) A. joulukuussa
B. joulukuuna
C. joulukuulla

2) A. lapsille
B. lapsia
C. lapsilla

3) A. muistuttaisi
B. muistutti
C. muisti

4) A. suurin
B. suurempi
C. suuremmaksi

5) A. veti
B. vedit
C. vetivät

6) A. uutisten
B. uutisia
C. uutisiin

7) A. ylivoimaiseksi
B. yhdentekeväksi
C. yliluonnolliseksi

7. huhtikuuta 2017 **NIMI** _____

Tehtävä 8

Verkko valtaa arjen

Yle aloitti internetissä jo vuonna 1995. Yle onkin ollut monella tavalla tekniikan 8)_____ Suomessa. Sen huomaa esimerkiksi Yle Areenasta. Se oli maan ensimmäinen verkkopalvelu, jonka 9)_____ voi katsella televisio-ohjelmia ja kuunnella radio-ohjelmia silloin, kun itselle sopii. Yle Areena 10)_____ vuonna 2011 ensimmäisen kerran Suomen eniten arvostetuksi palveluksi verkossa.

8) A. esimies
B. edustaja
C. edelläkävijä

9) A. avulla
B. kanssa
C. läpi

10) A. pidätettiin
B. äänestettiin
C. päätettiin

Lähteenä on käytetty artikkelia *Ylen historia* (*http://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/01/11/ylen-historia*). Artikkelia on muokattu.

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 9.
Lue teksti ja ympyröi oikea vaihtoehto.

Brittilehti hehkuttaa estoitta Suomea: Unohtakaa tanskalaisten hyggeily, Suomi on hyvinvoinnin uusi keskus

Brittilehti Evening Standard kertoo eilen julkaistussa jutussaan salaisuuden suomalaisten hyvinvoinnin taustalla.

Yksinkertaista ja mutkatonta mutta ei äärimmäisyyksiin menevää: näin tiivistää brittilehti Evening Standard suomalaisen elämäntavan. Laajassa artikkelissa toimittaja kehottaa ihmisiä unohtamaan tanskalaisen elämäntavan eli hyggeilyn* ja etsimään hyvinvointia suomalaisuudesta.

Kun on omaksunut mutkattoman ja käytännönläheisen asenteen, tulee seuraavaksi katse suunnata ruokavalioon. Yksi salaisuus suomalaisten hyvinvoinnin taustalla on jutun mukaan nimittäin se, että Suomessa syödään hyvin. Tuore kala, vihannekset ja ruis kun muodostavat suomalaisen keittiön ytimen.

Jutussa muistutetaan, että brittien on turha unelmoida suomalaisesta ilmastosta. Toimittaja huomauttaakin, että suomalaisen ruokavalion seuraaminen Britanniassa vaatii kekseliäisyyttä. Paahtoleipä kannattaa vaihtaa ruisleipään ja lohi silakkaan, toimittaja vinkkaa.

Toinen vaihtoehto on alkaa napostella "arktista superruokaa". Tällaisissa välipalapatukoissa on jutun mukaan aineksia, jotka kasvavat vain poikkeuksellisessa ympäristössä. Puolukka-, nokkos- ja karpalopatukka on jutun mukaan odottamattoman makea.

Ennen kuin jutussa päästään estottomasti mainostamaan erilaisia ihonhoitotuotteita, toimittaja kertoo suomalaisten olevan puhdasihoisia ja kirkassilmäisiä. Ruokavalion lisäksi tämän täytyy johtua ympäristöystävällisyydestä (kirjoittaja muistuttaa suomalaisten kierrättävän 90 prosenttia tölkeistä ja pulloista) ja tietenkin saunoista.

http://yle.fi/uutiset/3-9349016 (13.12.2016)

*Hyggeily, eli vapaasti suomennettuna joko kotoilu, hauskanpito, ilonpito, tunnelmointi tai vaikkapa rauhoittuminen, on tanskalaisten oma käsite hyvää oloa tuovasta tekemisestä ja olemisesta. Hyggeily tulee tanskalaisesta sanasta *hygge*.

(Lähde: *https://www.hyvinvoinnin.fi/hyggeily*)

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 NIMI _____

Tehtävä 9

Kysymykset

1. Brittilehden mukaan suomalainen elämäntapa…
    a. tarkoittaa suurten asioiden tekemistä.
    b. ei ole monimutkaista.
    c. jää toiseksi tanskalaiselle elämäntavalle.

2. Mitä suomalaisesta ruokavaliosta mainitaan?
    a. Sen vaikutus suomalaisten hyvinvointiin on epäselvä.
    b. Suomalaiset syövät liikaa.
    c. Kala on tärkeä osa suomalaista ruokavaliota.

3. Suomalaisen ruokavalion noudattaminen Britanniassa…
    a. on turhaa.
    b. vaatii vaivannäköä.
    c. on mahdotonta.

4. Mitä kerrotaan arktisesta superruoasta?
    a. Siinä on ainesosia, joita ei kasva kaikkialla.
    b. Se on mautonta.
    c. Se auttaa pärjäämään vaikeissa olosuhteissa.

5. Brittilehden toimittaja mainitsee ympäristöystävällisyyden, koska…
    a. suomalaiset kierrättävät liian vähän.
    b. sen takia suomalaisilla on niin puhdas iho.
    c. Suomessa valmistetaan paljon ihonhoitotuotteita.

AGRICOLA

7. huhtikuuta 2017 **NIMI** _____

Tehtävä 10.
Kirjoittaminen

Mitä muut maat voisivat oppia Suomelta? Uutisessa kerrottiin muun muassa suomalaisesta ruokavaliosta. Kerro vielä jostakin suomalaisesta asiasta, josta muiden maiden kannattaisi mielestäsi ottaa esimerkkiä (esim. mikä on sinun mielestäsi hyvää tai parasta Suomessa). Kirjoita vähintään 100 sanaa.